

ZASADY NABORU WNIOSKÓW dla Pożyczek wspierających zieloną transformację miast udzielanych przez BGK

Minister Funduszy i Polityki Regionalnej powierzył Bankowi Gospodarstwa Krajowego zadania związane z udzielaniem wsparcia na zieloną transformację miast. Wsparcie jest realizowane w formie pożyczek ze środków Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności w ramach Inwestycji B3.4.1.

Na potrzeby wdrażania instrumentu, Bank Gospodarstwa Krajowego przygotował *Zasady Naboru Wniosków dla Pożyczek wspierających zieloną transformację miast udzielanych przez BGK*, zwane dalej „Zasadami”, które określają warunki i zasady, na jakich Bank Gospodarstwa Krajowego udziela wsparcia.

Projekty realizowane ze środków Pożyczki będą przyczyniać się do osiągnięcia celów określonych w Europejskim Zielonym Ładzie i Krajowym Planie Odbudowy i Zwiększania Odporności. Zasady określają sposób weryfikacji realizacji tych celów.

Postanowienia ogólne

§ 1

1. Przez określenia użyte w Zasadach należy rozumieć:
 - 1) **Audyt efektywności energetycznej** – opracowanie zawierające analizę zużycia energii oraz określające stan techniczny obiektu, urządzenia technicznego lub instalacji, zawierające wykaz przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej obiektu, urządzenia technicznego lub instalacji, a także ocenę ich opłacalności ekonomicznej i możliwej do uzyskania oszczędności energii, w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy o efektywności energetycznej;
 - 2) **BGK** – Bank Gospodarstwa Krajowego;
 - 3) **Inwestor** – podmiot realizujący Projekt, uprawniony do otrzymania wsparcia i ubiegający się o Pożyczkę wspierającą zieloną transformację miast lub podmiot,

- któremu udzielono Pożyczkę wspierającą zieloną transformację miast, będący ostatecznym odbiorcą wsparcia w rozumieniu art. 141a pkt 6 Ustawy;
- 4) **Inwestycja B3.4.1** – inwestycja B3.4.1 z KPO „Inwestycje na rzecz zielonej transformacji miast” w ramach komponentu B (Zielona energia i zmniejszenie energochłonności);
 - 5) **IOI** – minister właściwy ds. rozwoju regionalnego pełniący w przypadku Inwestycji B3.4.1 rolę Instytucji Odpowiedzialnej za realizację Inwestycji, w rozumieniu art. 141a pkt 1 Ustawy;
 - 6) **MOF** – miejski obszar funkcjonalny, utworzony na podstawie strategii rozwoju województwa, o której mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa;
 - 7) **KPO** – Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności;
 - 8) **Pomoc publiczna** – pomoc publiczna, o której mowa w artykule 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, udzielana zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r.;
 - 9) **Pomoc de minimis** – wsparcie niestanowiące pomocy publicznej, udzielane zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis;
 - 10) **Pożyczka, Pożyczka wspierająca zieloną transformację miast** – pożyczka, o której mowa w art. 141l ust. 2 pkt 1 Ustawy, udzielana przez BGK na realizację Projektu na podstawie umowy zawartej pomiędzy BGK a IOI;
 - 11) **Projekt** – przedsięwzięcie realizowane ze środków Pożyczki wspierająca zieloną transformację miast, w rozumieniu art. 141a pkt 3 Ustawy;
 - 12) **Region BGK** – jednostka organizacyjna BGK właściwa dla siedziby Inwestora, zgodnie z listą Regionów opublikowaną na Stronie internetowej;
 - 13) **Strona internetowa** – strona internetowa BGK: www.bgk.pl;
 - 14) **Umowa pożyczki** – umowa zawierana pomiędzy BGK a Inwestorem w sprawie udzielenia Pożyczki wspierającej zieloną transformację miast;
 - 15) **Ustawa** – Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju z dnia 6 grudnia 2006 r.;
 - 16) **Wniosek** – wniosek o udzielenie Pożyczki wspierającej zieloną transformację miast;

- 17) **Zakończenie realizacji Projektu** – data podpisania przez Inwestora ostatniego protokołu odbioru lub data uzyskania ostatniego pozwolenia na użytkowanie, zgłoszenia zakończenia realizacji inwestycji lub innego dokumentu, który potwierdza zakończenie realizacji rzeczowej Projektu;
- 18) **Zasada DNSH** – zasada „nie czyni poważnych szkód”, w rozumieniu art. 2 pkt 6 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiającego Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności.

Cel Instrumentu pożyczkowego

§ 2

1. Cel Projektu powinien być zgodny z co najmniej z jednym z celów Inwestycji B3.4.1, tj.:
 - 1) zazielenienie terenów miejskich;
 - 2) łagodzenie zmian klimatu i adaptację do nich;
 - 3) bardziej efektywne wykorzystanie zasobów;
 - 4) zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń;
 - 5) przeciwdziałanie utracie różnorodności biologicznej;
 - 6) rewitalizacja budynków i przestrzeni miejskich;
 - 7) minimalizacja oddziaływania człowieka na środowisko (racjonalne gospodarowanie zasobami, uwzględnianie efektów środowiskowych w zarządzaniu i planowaniu, podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa);
 - 8) zmiana modelu rozwojowego polskich miast (nadanie priorytetu działaniom mitygującym i adaptacyjnym do zmian klimatu oraz – szerzej – proekologicznym, czy nawet wpisującym się w model gospodarki obiegu zamkniętego);
 - 9) poprawa jakości życia i zdrowia mieszkańców (podniesienie jakości przestrzeni publicznej z punktu widzenia potrzeb spędzania wolnego czasu (ze szczególnym naciskiem na funkcje przyrodnicze), umożliwienie zmian zachowań transportowych polegających na priorytetyzacji aktywnej mobilności (transport pieszy, rowerowy) oraz zwiększenie dostępności przyjaznych środowisku usług publicznych);
 - 10) zwiększenie atrakcyjności miast z punktu widzenia promocji i wdrażania ekologicznych, opartych na rozwiązaniach gospodarki w obiegu zamkniętym (GOZ) form prowadzenia działalności gospodarczej oraz rozwoju środowiska sprzyjającego budowaniu zdrowej kondycji kapitału społecznego;

- 11) wzmocnienie działań nakierowanych na zwiększenie odporności energetycznej miast i zwalczanie ubóstwa energetycznego.
2. Finansowaniu w ramach Pożyczki mogą podlegać Projekty przyczyniające się do zielonej transformacji miast, w tym m.in. **przyczyniające się do redukcji negatywnego oddziaływania ludzi na środowisko przyrodnicze oraz prowadzące do neutralności klimatycznej**, realizowane przez Inwestora, w szczególności w zakresie:
- 1) wdrażania energooszczędnych technologii oświetlenia dróg, budynków użyteczności publicznej i przestrzeni publicznych;
 - 2) rozwoju inwestycji samorządowych (w tym inwestycji związków metropolitalnych) zwiększających wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii (OZE) jako źródła energii w mieście;
 - 3) rozwoju energetyki rozproszonej i obywatelskiej, w tym rozwoju klastrów energii i spółdzielni energetycznych wraz z lokalnymi magazynami energii;
 - 4) zwiększania efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej;
 - 5) wykorzystania rozwiązań proekologicznych, w szczególności dotyczących zwiększenia efektywności energetycznej, zastosowania OZE, dotyczących budynków innych niż mieszkalne oraz przestrzeni otwartych;
 - 6) tworzenia bezpiecznej i zielonej infrastruktury dla niechronionych uczestników ruchu drogowego (np. budowa deptaków, woonefów, przebudowa lub zmiana organizacji ruchu przed placówkami edukacji, przebudowa miejsc, w których często dochodzi do wypadków);
 - 7) tworzenia wielofunkcyjnych, otwartych przestrzeni publicznych, z uwzględnieniem projektów realizowanych w podejściu partycypacyjnym¹; rewitalizacji społeczno-gospodarczej (w tym rewitalizacji budynków innych niż mieszkalne oraz przestrzeni miejskich), gdzie priorytetem będą działania i inwestycje przyczyniające się do zrównoważonej odnowy miast i podwyższenia standardów jakości środowiska na podstawie kompleksowej koncepcji zagospodarowania przestrzeni;

¹ Inwestycje wpływające pozytywnie zarówno na warunki życia w mieście, jak i funkcjonowanie w nim środowiska przyrodniczego (np. parki miejskie, skwery, tereny nadbrzeżne) oraz inwestycje dostosowania funkcjonowania infrastruktury społecznej do aktualnych potrzeb lokalnych społeczności.

- 8) tworzenia preferencji dla ruchu pieszego oraz rowerowego, w tym budowy spójnych sieci dróg rowerowych w miastach i ich obszarach funkcjonalnych wraz z parkingami rowerowymi;
- 9) rozwoju infrastruktury transportu zeroemisyjnego (pieszego, rowerowego) zintegrowanego z transportem zbiorowym;
- 10) zwiększenia udziału zeroemisyjnego transportu zbiorowego, optymalizacja pracy przewozowej miejskiego transportu publicznego, w tym aplikacja rozwiązań ICT oraz usług elektronicznych;
- 11) poprawy jakości powietrza w miastach oraz zmniejszenie hałasu;
- 12) zwiększenia terenów zieleni w miastach, w tym nowe nasadzenia drzew i krzewów;
- 13) inwestycji związanych z zakładaniem terenów zieleni na obszarach przemysłowych, powyrobiskowych oraz innych zdegradowanych terenach miejskich;
- 14) działań inwestycyjno-remontowych mających na celu ochronę istniejącej zieleni w miastach;
- 15) inwestycji dotyczących osób ze specjalnymi potrzebami, o ile inwestycje te będą przyczyniały się do "zazielenienia", np. poprzez umożliwienie tym osobom dostępu do niskoemisyjnego transportu zbiorowego;
- 16) inwestycji polegających na rozbudowie i doposażeniu terenów zieleni w infrastrukturę techniczną zachęcającą do korzystania z publicznych terenów zieleni, w tym urządzenia które poprawiają warunki sanitarno-higieniczne (tj. toalety publiczne, poidelka, itp.);
- 17) zwiększenia powierzchni biologicznie czynnej poprzez rozszczelnienie oraz zagospodarowanie lub rekultywację powierzchni i terenów nieprzepuszczalnych, w tym tworzenie farm i upraw miejskich;
- 18) wzmacniania, odbudowy oraz ochrony bioróżnorodności poprzez nasadzenie rodzimych gatunków roślin, wyeliminowanie wyrębu i ograniczenie koszenia, zadrzewianie, poprawę warunków siedliskowych roślin, tworzenie nowych siedlisk roślin i zwierząt;
- 19) wspierania inicjatyw lokalnych i sąsiedzkich związanych ze środowiskiem przyrodniczym; wspieranie oddolnych inicjatyw mieszkańców i oddolnych

- innowacji społecznych w obszarze zielonej transformacji, jako narzędzia rozwijania i doskonalenia miejskich polityk publicznych mających na celu budowę miasta zrównoważonego i oferującego wysoką jakość życia;
- 20) tworzenia centrów edukacji i szkoleń w zakresie zielonej transformacji miast z wykorzystaniem zaawansowanych technologii;
- 21) rozwoju systemów gospodarowania wodami opartych na rozwiązaniach ekosystemowych oraz wykorzystujących zieloną i niebieską infrastrukturę, wraz z ich rekreacyjnym i gospodarczym wykorzystaniem;
- 22) inwestycje w rozwój technologii typu smart city, w tym inteligentne systemy zarządzania infrastrukturą z obszaru adaptacji do zmian klimatu;
- 23) inwestycji w rozwój powszechnych systemów monitoringu powietrza, ostrzegania o zagrożeniach w miastach;
- 24) inwestycje w systemy informatyczne do zarządzania zielenią, wspierające ochronę zieleni, jej rozwój, zarządzanie procesem zazieleniania miast;
- 25) budowy systemów zarządzania (monitoring zużycia wody, paliw energii elektrycznej i ciepłej, monitoring gospodarki odpadami) na poziomie miasta;
- 26) budowy systemów monitoringu i zarządzania mediami (energia, woda, ogrzewanie, inne) w budynkach mieszkalnych (samodzielne lub wielorodzinne, spółdzielnie) oraz budynkach użyteczności publicznej.

Nabór Wniosków

§ 3

1. Pożyczki wspierające zieloną transformację miast przeznaczone są dla Projektów realizowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Nabór Wniosków ma charakter otwarty i ciągły.
3. Informacje o rozpoczęciu naboru Wniosków oraz jego zakończeniu lub zawieszeniu podawane są do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie na Stronie internetowej.
4. Nabór może zostać zakończony lub zawieszony w szczególności w przypadku wyczerpania dostępnych środków pozostających w dyspozycji BGK przeznaczonych na udzielanie Pożyczek.
5. Wniosek może dotyczyć realizacji jednego lub większej liczby Projektów.
6. Inwestor może złożyć Wniosek o finansowanie kolejnego Projektu lub Projektów nie wcześniej niż po upływie trzech miesięcy od złożenia poprzedniego Wniosku.

7. Dokumentacja niezbędna do oceny Projektu, w tym wzór Wniosku wraz z informacją o wymaganych dokumentach dostępne są na Stronie internetowej, z zastrzeżeniem ust. 11.
8. Wnioski składane są w formie elektronicznej, w Regionach BGK, właściwych terytorialnie dla siedziby Inwestora na adresy e-mail Regionów BGK dostępne na Stronie internetowej, z zastrzeżeniem, że dokumentacja powinna być opatrzona kwalifikowanym podpisem elektronicznym.
9. Ocenie podlegać będą Wnioski złożone wyłącznie przez podmioty uprawnione, wskazane w § 4 ust. 1.
10. W przypadku Projektów związanych z poprawą efektywności energetycznej lub Projektów generujących dochód będącym źródłem spłaty Pożyczki, dokumentem wymaganym do złożenia przez Inwestora wraz z Wnioskiem o Pożyczkę jest Audyt efektywności energetycznej lub odpowiednio biznes plan Projektu.
11. Na etapie rozpatrywania Wniosku, BGK może zwrócić się do Inwestora o dostarczenie dodatkowych dokumentów, w tym potwierdzających spełnienie przez Projekt wymagań Zasady DNSH.
12. Brak dostarczenia dokumentów, o których mowa w ust. 11 może spowodować pozostawienie Wniosku o Pożyczkę bez rozpatrzenia.

Podmioty uprawnione

§ 4

1. Podmiotami uprawnionymi do otrzymania Pożyczki wspierającej zieloną transformację miast są:
 - 1) jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty, województwa);
 - 2) porozumienia międzygminne, stowarzyszenia gmin, powiatów oraz gmin i powiatów;
 - 3) związki komunalne;
 - 4) wspólnoty energetyczne (klastry energii, spółdzielnie energetyczne);
 - 5) wspólnoty mieszkaniowe;
 - 6) spółdzielnie mieszkaniowe;
 - 7) Towarzystwa Budownictwa Społecznego (TBS);
 - 8) Społeczne Inicjatywy Mieszkaniowe (SIM);
 - 9) jednostki naukowo-badawcze;

- 10) instytucje kultury;
 - 11) szkoły wyższe;
 - 12) państwowe osoby prawne, w tym jednostki od nich zależne;
 - 13) spółki Skarbu Państwa;
 - 14) podmioty z udziałem jednostek samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną, w tym spółki komunalne;
 - 15) podmioty spoza administracji publicznej (m.in. organizacje społeczne, pozarządowe, gospodarcze);
 - 16) przedsiębiorcy prywatni realizujący inwestycję na podstawie umowy PPP z mechanizmem wynagradzania opartym na opłacie za dostępność (z zastrzeżeniem stosownej redukcji OZD po umorzeniu);
 - 17) przedsiębiorcy, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Podmioty wskazane w ust. 1 pkt 17 mogą składać Wnioski od 1 kwietnia 2025 roku.
 3. Wykluczone z możliwości otrzymania Pożyczki są podmioty powiązane kapitałowo lub organizacyjnie z członkiem zarządu albo rady nadzorczej BGK lub osobą zajmującą stanowisko kierownicze w BGK w rozumieniu określonym w art. 79a ust. 5 Prawo bankowe.

Warunki wsparcia

§ 5

1. Warunkiem ubiegania się o Pożyczkę jest złożenie prawidłowo wypełnionego i kompletnego Wniosku (również w wersji edytowalnej) wraz z pozostałą dokumentacją, wymaganą w zależności od formy prawnej Inwestora.
2. Pożyczka może zostać udzielona na realizację Projektu, w szczególności:
 1. zgodnego z celem określonym w § 2;
 2. po uzyskaniu pozytywnej oceny zdolności kredytowej Inwestora;
 3. po potwierdzeniu możliwości ustanowienia prawnego zabezpieczenia spłaty Pożyczki.
3. Projekty finansowane w ramach Pożyczki:
 - 1) wynikają z lokalnych i regionalnych dokumentów strategicznych lub dokumentów uznanych za równoważne, stanowiące podstawę uznania Projektu za kwalifikujący się do wsparcia, jak np.:
 - i. Strategia Rozwoju Gminy lub strategia ponadlokalna,

- ii. Lokalny Program Rozwoju,
 - iii. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy,
 - iv. Plan adaptacji do zmian klimatu dla gminy,
 - v. Program Ochrony Środowiska,
 - vi. Program Ograniczania Niskiej Emisji (PONE),
 - vii. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej,
 - viii. Plan zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy,
 - ix. Gminne lub Lokalne Programy Rewitalizacji,
 - x. Strategia rozwoju elektromobilności dla gminy,
 - xi. inny dokument dotyczący rozwoju lokalnego i ponadlokalnego, który zawiera odniesienie do planowanych działań;
- 2) będą sprzyjały przystosowaniu miast do zmian klimatu oraz tworzyły lub podnosiły ich odporność wobec obecnej i przyszłej zmienności klimatu, np. poprzez uwzględnienie inwestycji w:
- i. roślinność towarzyszącą, w tym zieloną infrastrukturę (zielone dachy i ściany),
 - ii. system gospodarowania wodami (zielono-niebieska infrastruktura),
 - iii. wprowadzanie rozwiązań zwiększających efektywność energetyczną,
 - iv. renowację budynków użyteczności publicznej prowadzącą do większej efektywności energetycznej,
 - v. optymalizację pracy przewozowej miejskiego transportu publicznego,
 - vi. edukację i promocję budowania świadomości mieszkańców;
- 3) są zgodne i spełnią wymogi oceny oddziaływania Projektu na środowisko odpowiednich dla przepisów dotyczących danego typu Projektu;
- 4) są zgodne z zasadą równości szans i niedyskryminacji oraz zasadą równości szans kobiet i mężczyzn;
- 5) są zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju - racjonalnym wykorzystywaniem zasobów naturalnych;
- 6) są zgodne z zasadą długotrwałego wpływu przedsięwzięcia na wydajność i odporność polskiej gospodarki;

- 7) są zgodne z zasadą dodatkowości finansowania unijnego, o której mowa w art. 9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiającego Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności.
4. Pożyczka wspierająca zieloną transformację miast może zostać udzielona na Projekty nierozpoczęte, jak i rozpoczęte oraz zakończone, o ile ich rozpoczęcie nie nastąpiło przed 1 lutego 2020 r. Przez rozpoczęcie realizacji rozumie się rozpoczęcie robót budowlanych związanych z Projektem lub pierwsze prawnie wiążące zobowiązanie do zamówienia urządzeń lub inne zobowiązanie, które sprawia, że Projekt staje się nieodwracalny, zależnie od tego, co nastąpi najpierw. Zakupu gruntów ani prac przygotowawczych, takich jak uzyskanie zezwoleń i przeprowadzenie studiów wykonalności, nie uznaje się za rozpoczęcie realizacji Projektu. W przypadku projektów, na realizację których zostanie udzielona Pomoc publiczna mogą obowiązywać dodatkowe wymogi w przedmiotowym zakresie.
5. Pożyczka wspierająca zieloną transformację miast nie może dotyczyć finansowania:
- 1) wydatków zadeklarowanych wcześniej do rozliczenia w ramach KPO lub jako kwalifikowalne w innych programach unijnych;
 - 2) Projektów, których celem lub skutkiem będzie:
 - i. zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej w przestrzeniach miast i obszarów funkcjonalnych oraz zasklepienia gleby miasta;
 - ii. wycinka drzew. W przypadku braku możliwości zrealizowania inwestycji bez usunięcia drzewa starszego niż 15 lat, drzewo musi zostać profesjonalnie przesadzone w inne miejsce;
 - iii. nieuzasadnione wyburzania obiektów;
- z zastrzeżeniem, iż jeżeli głównym efektem Projektu będzie zazielenienie terenów miejskich, zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń, poprawa jakości powietrza, czy łagodzenie zmian klimatu i adaptację do nich (na przykład poprzez wsparcie rozwoju infrastruktury ruchu pieszego, rowerowego, transportu zbiorowego lub ograniczenie użycia samochodów osobowych w miastach), tj. realizacja jednego z głównych celów Instrumentu, wówczas występowanie obiektywnej, potwierdzonej i uzasadnionej technicznie, konieczności usunięcia drzewa lub zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej oraz zasklepienia gleby nie stanowi przesłanki dyskwalifikującej Projekt;

- 3) podatku VAT od towarów i usług.
6. Do wsparcia kwalifikują się Projekty realizowane w całości na terenie miasta, z zastrzeżeniem ust. 7.
7. W przypadku Projektów, które są zlokalizowane na terenie MOF, ale poza terenami miast, dopuszczalne jest ich finansowanie, wyłącznie jeżeli Projekt:
 - 1) jest realizowany na terenie MOF;
 - 2) jest realizowany przez podmiot działający na terenie MOF.
8. W ramach realizacji każdego z Projektów należy uwzględnić aspekty dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami, m.in. usuwanie barier architektonicznych (schody, progi, uszkodzona nawierzchnia i in.) w przestrzeni publicznej i na terenach zieleni.

Zasada DNSH

§ 6

1. Do otrzymania wsparcia w ramach Pożyczki mogą być kwalifikowane wyłącznie Projekty zgodne z odpowiednimi przepisami unijnymi i krajowymi w zakresie ochrony środowiska.
2. Finansowane są wyłącznie Projekty zgodne z Zasadą DNSH.
3. Inwestor zobowiązany jest do złożenia dokumentacji dot. DNSH, w szczególności raportu DNSH oraz oświadczeń w zakresie zgodności Projektu z zasadą DNSH.
4. Inwestor zobligowany jest do przechowywania dokumentacji potwierdzającej spełnienie przez Projekt zasady DNSH w terminie określonym w umowie Pożyczki. Katalog przykładowych dokumentów potwierdzających spełnienie przez Projekt wymagań Zasady DNSH określony jest w rozdziale 8.1 Podręcznika dla Beneficjenta *„Zgodność przedsięwzięć finansowanych ze środków Unii Europejskiej, w tym realizowanych w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności z zasadą „nie czyni znaczącej szkody” – zasadą DNSH”*.
5. Wykluczone z możliwości otrzymania finansowania są:
 - 1) działania związane z paliwami kopalnymi, w tym ich dalszym wykorzystaniem²;

² Z wyjątkiem projektów prowadzonych w ramach tego działania i dotyczących wytwarzania energii elektrycznej i/lub ciepłej, a także związanej z tym infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej, wykorzystujących gaz ziemny, które są zgodne z warunkami określonymi w załączniku III do Wytycznych Technicznych DNSH (C(2023)) 6454).

- 2) działania w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) osiągające prognozowane emisje gazów cieplarnianych, które nie są niższe niż odpowiednie poziomy odniesienia³;
- 3) działania związane ze składowiskami odpadów, spalarniami⁴ i zakładami mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów⁵;
- 4) działania, w przypadku których długotrwałe unieszkodliwianie odpadów może powodować szkody dla środowiska.

Wydatki kwalifikowalne

§ 7

1. Wydatkami kwalifikowalnymi możliwymi do sfinansowania ze środków Pożyczki są w szczególności wydatki poniesione na:

- 1) zakup, wytworzenie, a także koszty montażu i uruchomienia nowych środków trwałych niezbędnych do realizacji Projektu;
- 2) zakup robót i materiałów budowlanych niezbędnych do realizacji Projektu;
- 3) zakup wartości niematerialnych i prawnych włączonych do ewidencji wartości niematerialnych i prawnych Inwestora;

³ Jeżeli wspierane działanie prowadzi do osiągnięcia prognozowanych emisji gazów cieplarnianych, które nie są znacząco niższe od odpowiednich poziomów odniesienia, należy przedstawić wyjaśnienie powodów, dla których dalsze ograniczenie emisji nie jest możliwe. Poziomy odniesienia ustanowione na potrzeby bezpłatnego przydziału uprawnień dla działań wchodzących w zakres unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji, tak jak je określono w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2021/447.

⁴ Wyłączenie to nie dotyczy zakładów zajmujących się tylko przetwarzaniem odpadów niebezpiecznych, niepodlegających recyklingowi, oraz istniejących zakładów, w których działania prowadzone w ramach tego środka mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej, wychwytywanie gazów spalinowych dla ich składowania lub wykorzystania, bądź odzyskiwanie materiałów z popiołów ze spalarni, pod warunkiem że takie działania nie powodują zwiększenia zdolności przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani wydłużenia okresu ich eksploatacji, na co przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

⁵ Wyłączenie to nie dotyczy istniejących zakładów mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, w przypadku których działania prowadzone w ramach tego środka mają za zadanie zwiększenie efektywności energetycznej lub dostosowanie do recyklingu bioodpadów wysegregowanych celem ich kompostowania oraz fermentacji beztlenowej, pod warunkiem że takie działania nie powodują zwiększenia zdolności przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani wydłużenia okresu ich eksploatacji, na co przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

- 4) wykonane przez doradców zewnętrznych studia, ekspertyzy, koncepcje, projekty techniczne i audyty energetyczne niezbędne do realizacji Projektu oraz koszty nadzoru budowlanego.
2. BGK podejmuje decyzję o możliwości uznania wydatku jako kwalifikowalnego na etapie ubiegania się o Pożyczkę na podstawie Wniosku wraz z przedstawioną dokumentacją.
3. Działania na rzecz edukacji oraz budowania świadomości mieszkańców dotyczące konieczności transformacji miast w kierunku neutralności klimatycznej w zakresie adaptacji do zmian klimatu, w tym tworzenia centrów edukacji i szkoleń w zakresie zielonej transformacji miast z wykorzystaniem zaawansowanych technologii, nie mogą stanowić więcej niż 10% kosztów kwalifikowalnych netto Projektu oraz nie więcej niż 1 mln zł.
4. Dopuszczalne jest udzielenie Pożyczki na refinansowanie wydatków poniesionych w ramach realizacji Projektów przed złożeniem Wniosku, zgodnie z § 10 ust. 3 pkt. 3. Nie jest dopuszczalne refinansowanie wydatków sfinansowanych z krajowych programów wsparcia.

Procedury zakupu

§ 8

1. Wydatki kwalifikowalne w ramach Projektu, niezbędne do jego realizacji, powinny być zgodne z celem finansowania Projektu oraz ponoszone w sposób przejrzysty, celowy, oszczędny i efektywny, a także umożliwiające realizację zadań w ramach zaakceptowanego przez BGK harmonogramu i budżetu Projektu.
2. Inwestor będący podmiotem zobowiązany do stosowania prawa zamówień publicznych, wyłania wykonawców usług, dostaw lub robót, zgodnie z ustawą z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.
3. Inwestor, o którym mowa w ust. 2, zapewnia, że przy realizacji Umowy pożyczki, w szczególności przy wyborze wykonawców zaangażowanych do realizacji Projektu, on i jego pracownicy będą stosować przepisy prawa unijnego i krajowego w zakresie unikania i zarządzania konfliktem interesów w rozumieniu art. 24 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych uchylająca dyrektywę 2004/18/WE oraz art. 61 ust. 1-3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii,

a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012, z uwzględnieniem zawiadomienia Komisji Europejskiej z 9 kwietnia 2021 r. „Wytyczne dotyczące unikania konfliktów interesów i zarządzania takimi konfliktami na podstawie rozporządzenia finansowego”.

Parametry Pożyczki

§ 9

1. Pożyczki udzielane są w złotych polskich.
2. Pożyczka może zostać udzielona na pokrycie do 100% kosztów Projektu netto, z zastrzeżeniem wymogów związanych z udzieleniem Pożyczki, w szczególności wynikających z oceny zdolności kredytowej.
3. W przypadku złożenia Wniosku o udzielenie Pożyczki na więcej niż jeden Projekt, po jego pozytywnym rozpatrzeniu, z Inwestorem można zawrzeć kilka Umów pożyczki odnoszących się do poszczególnych Projektów. Jeśli Wniosek o udzielenie Pożyczki dotyczy kilku Projektów, to limity kwotowe, o których mowa w pkt 4 i 5, obowiązują dla Wniosku o udzielenie Pożyczki, a nie pojedynczej Umowy pożyczki.
4. Minimalna wartość udzielonej Pożyczki wynosi 2 mln zł.
5. Maksymalna wartość udzielanej Pożyczki wynosi 500 mln zł, z zastrzeżeniem, że maksymalna wartość udzielanej Pożyczki zależy w szczególności od wysokości środków pozostających w dyspozycji BGK przeznaczonych na udzielanie Pożyczek.
6. Okres kredytowania Projektu liczony jest od daty pierwszego uruchomienia Pożyczki do dnia ostatecznej spłaty Pożyczki i nie może przekroczyć 20 lat (240 miesięcy).
7. Możliwa jest karencja w spłacie kapitału rozumiana jako określony w Umowie pożyczki okres zawieszenia spłaty kapitału Pożyczki, liczony od dnia Zakończenia realizacji Projektu do daty zapłaty pierwszej raty kapitałowej Pożyczki.
8. Okres karencji nie może być dłuższy niż 24 miesiące od Zakończenia realizacji Projektu i wliczany jest do okresu kredytowania.
9. Inwestor może uzyskać częściowe umorzenie kapitału Pożyczki zgodnie z kryteriami określonymi w §14.
10. Umowy pożyczki mogą być zawierane do 31 sierpnia 2026 roku.
11. Środki z Pożyczek mogą być wypłacane na rzecz Inwestorów do 31 grudnia 2027 roku.
12. Zakończenie realizacji Projektu nie może nastąpić później niż 31 grudnia 2030 roku.
13. Oprocentowanie Pożyczki wynosi:

Podmioty uprawnione	Projekty niegenerujące po ich ukończeniu przychodów lub oszczędności kosztów	Projekty generujące po ich ukończeniu przychody lub oszczędności kosztów
<ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego – porozumienia międzygminne, stowarzyszenia gmin, powiatów oraz gmin i powiatów – samorządowe i państwowe jednostki naukowo-badawcze – instytucje kultury – szkoły wyższe – państwowe osoby prawne – przedsiębiorcy prywatni realizujący inwestycję na podstawie umowy PPP z mechanizmem wynagradzania opartym na opłacie za dostępność (z zastrzeżeniem stosownej redukcji opłaty za dostępność po umorzeniu) – TBS lub SIM – spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe – związki komunalne 	0%	1%
<ul style="list-style-type: none"> – spółki z dominującym udziałem jednostek samorządu terytorialnego – spółki Skarbu Państwa – wspólnoty energetyczne (klastry energii, spółdzielnie energetyczne) 		1%
Inne podmioty	Stopa referencyjna NBP obniżona o 1 p.p. (stałe lub zmienne), przy czym	

	oprocentowanie nie może być niższe niż 0%
--	---

14. Z tytułu rozpatrzenia Wniosku, a także udzielenia i obsługi Pożyczki, Inwestor nie ponosi prowizji i opłat w całym okresie finansowania z zastrzeżeniem opłat i kosztów wynikających z nieprzestrzegania postanowień Umowy pożyczki, związanych m.in. z nieterminową spłatą.
15. Nie stosuje się ograniczeń w odniesieniu do liczby Pożyczek udzielanych na rzecz tego samego Inwestora, z zastrzeżeniem ograniczenia do wysokości środków pozostających w dyspozycji BGK przeznaczonych na udzielanie Pożyczek.
16. W przypadku gdyby zasady udzielania Pomocy publicznej lub Pomocy de minimis wymagałyby zastosowania wyższego oprocentowania, niż to wskazane w ust. 13, BGK odpowiednio dostosuje proponowane parametry Pożyczki.

Zawarcie umowy i wypłata Pożyczki

§ 10

1. Umowa pożyczki zawierana jest po pozytywnym rozpatrzeniu Wniosku oraz po podjęciu przez BGK pozytywnej decyzji o udzieleniu Pożyczki.
2. Pożyczka uruchamiana jest:
 - 1) na podstawie dyspozycji Inwestora;
 - 2) po ustanowieniu prawnego zabezpieczenia spłaty Pożyczki – zgodnie z przyjętymi wymogami Banku w tym zakresie;
 - 3) po spełnieniu innych warunków określonych w decyzji o udzieleniu Pożyczki i Umowie pożyczki.
3. Uruchamianie Pożyczek może następować jednorazowo lub w transzach, zgodnie z zasadami określonymi w Umowie pożyczki, w formie:
 - 1) bezpośrednich płatności na rzecz wykonawców lub dostawców, na podstawie przedstawionych przez Inwestora faktur, w tym w formie zaliczek na podstawie umów wykonawczych;
 - 2) zaliczek wypłacanych na rachunek wskazany przez Inwestora w kwotach określonych w Umowie pożyczki, z zastrzeżeniem możliwości powiązania kolejnych wypłat z rozliczeniem wypłaconej zaliczki;

- 3) refundacji opłaconych wcześniej faktur lub innych dowodów księgowych, z zastrzeżeniem, że nie dotyczą one wydatków poniesionych przed 1 lutego 2020 roku oraz, że nie zostały one zadeklarowane jako kwalifikowalne wcześniej do rozliczenia w ramach KPO lub w innych programach unijnych.
4. Inwestor, w ramach danej Umowy pożyczki, może wnioskować o uruchomienie środków nie częściej niż raz w miesiącu.
5. Szczegółowe zasady dotyczące uruchomienia Pożyczki zostaną określone w Umowie pożyczki.

Spłata Pożyczek

§ 11

1. Spłata Pożyczki oraz odsetek następuje na rachunek bankowy oraz w terminach określonych w Umowie pożyczki.
2. W przypadku niespłacenia przez Inwestora zobowiązań wynikających z Umowy pożyczki w terminie określonym w Umowie pożyczki lub spłacenia ich w niepełnej wysokości, niespłacona kwota Pożyczki staje się zadłużeniem przeterminowanym. Za każdy dzień utrzymywania się zadłużenia przeterminowanego będą pobierane odsetki od zadłużenia przeterminowanego w wysokości określonej w Umowie pożyczki.
3. W przypadku gdy Inwestor przekaże środki w wyższej kwocie niż rata kapitałowo – odsetkowa, nadwyżka będzie przeznaczana automatycznie na spłatę kapitału w dacie najbliższej płatności raty Pożyczki.
4. W przypadku wcześniejszej spłaty Pożyczki Inwestor informuje o tym BGK co najmniej 10 dni roboczych przed planowaną spłatą. W przypadku wcześniejszej wpłaty środków spłata dokonywana jest w dacie najbliższej płatności raty Pożyczki.

Zabezpieczenie Pożyczki

§ 12

1. Forma zabezpieczenia spłaty Pożyczki ustalana jest w zależności od oceny zdolności kredytowej i ryzyka kredytowego, zgodnie z wewnętrznymi przepisami BGK.
2. W przypadku jednostek samorządu terytorialnego wystarczającym prawnym zabezpieczeniem spłaty Pożyczki jest weksel własny in blanco składany z deklaracją wekslową opatrzoną kontrasygnatą Skarbnika.
3. Koszty ustanowienia, utrzymania i zwolnienia prawnego zabezpieczenia spłaty Pożyczki ponosi Inwestor.

Kontrola wykorzystania i spłat Pożyczek

§ 13

1. BGK lub upoważniony przez niego podmiot oraz IOI, Komisja Europejska, Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych, Europejski Trybunał Obrachunkowy lub inna uprawniona instytucja kontrolują wykorzystanie Pożyczki zgodnie z jej przeznaczeniem.
2. Kontrola, o której mowa w ust. 1, może zostać przeprowadzona zarówno w siedzibie Inwestora, jak i w miejscu realizacji Projektu.
3. W przypadku stwierdzenia wykorzystania Pożyczki niezgodnie z przeznaczeniem lub nieprawidłowości w zakresie przeznaczenia Pożyczki lub w przypadku stwierdzenia, że Inwestor otrzymał Pożyczkę na podstawie nieprawdziwych informacji lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd, BGK ma prawo do wypowiedzenia Umowy pożyczki.
4. Przy kontroli wykorzystania Pożyczki, podmioty wskazane w ust. 1 podejmują odpowiednie środki, aby zapobiec powstaniu konfliktu interesów w rozumieniu art. 61 ust. 1-3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012, z uwzględnieniem zawiadomienia Komisji Europejskiej z 9 kwietnia 2021 r. „Wytyczne dotyczące unikania konfliktów interesów i zarządzania takimi konfliktami na podstawie rozporządzenia finansowego”.

Umorzenia

§ 14

1. Umorzenie następuje na wniosek Inwestora, z zastrzeżeniem, że wniosek o umorzenie jest elementem Wniosku.
2. Umorzenie Pożyczki wynosi 5% kapitału Pożyczki, z zastrzeżeniem spełnienia warunków, o których mowa w ust. 3-5.
3. Umorzenie może zostać przyznane tylko w przypadku Projektu, który nie generuje przychodów lub oszczędności kosztów po jego ukończeniu, gdzie przychód oznacza wpływy środków pieniężnych z bezpośrednich wpłat dokonanych przez użytkowników za towary lub usługi zapewniane przez Projekt.
4. Umorzenie Pożyczki będzie przyznawane w przypadku Projektów realizowanych wyłącznie przez:

- 1) jednostki samorządu terytorialnego, porozumienia międzygminne, stowarzyszenia gmin, powiatów oraz gmin i powiatów;
 - 2) związki komunalne;
 - 3) samorządowe i państwowe jednostki naukowo-badawcze;
 - 4) instytucje kultury;
 - 5) szkoły wyższe;
 - 6) państwowe osoby prawne;
 - 7) przedsiębiorców prywatnych realizujących inwestycję na podstawie umowy PPP z mechanizmem wynagradzania opartym na opłacie za dostępność (z zastrzeżeniem stosownej redukcji opłaty za dostępność po umorzeniu);
 - 8) TBS;
 - 9) SIM;
 - 10) spółdzielnie mieszkaniowe;
 - 11) wspólnoty mieszkaniowe.
5. Uprawnienie do umorzenia Inwestor nabywa w chwili zawarcia Umowy pożyczki.
6. Pożyczka podlega umorzeniu po zakończeniu wypłat z Pożyczki, z zastrzeżeniem, że w przypadku wypłat o których mowa w §10 ust. 3 pkt 2 po całkowitym ich rozliczeniu oraz po Zakończeniu realizacji Projektu w dacie najbliższej płatności raty Pożyczki.

Pomoc publiczna

§ 15

1. Udzielenie Pożyczki może wiązać się z udzieleniem Pomocy publicznej lub Pomocy de minimis (zwanymi dalej łącznie: „**pomocą**”).
2. W przypadku, gdy udzielenie Pożyczki będzie wiązać się z udzieleniem pomocy, pomoc ta jest udzielana przez Bank Gospodarstwa Krajowego na podstawie:
 - 1) rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej, pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną, pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną oraz pomocy de minimis na zieloną transformację miast w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, lub
 - 2) rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie udzielania pomocy na zieloną transformację miast w obszarze ochrony środowiska w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Bank Gospodarstwa Krajowego udziela pomocy po potwierdzeniu i wykazaniu przez Inwestora spełnienia warunków określonych w aktach prawnych wymienionych w ust. 2.
4. Wniosek o udzielenie Pożyczki jest jednocześnie wnioskiem udzielenie Pomocy publicznej lub Pomocy de minimis.

Działania informacyjne

§ 16

1. Inwestor zobowiązany jest do prowadzenia zadań w zakresie komunikacji na temat KPO i swojego Projektu oraz stosowania zasady wizualizacji i ekspozycji źródła finansowania KPO.
2. Obowiązki oraz zasady, o których mowa w ust. 1 są określone przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego⁶.

Postanowienia końcowe

§ 17

1. W sprawach nieuregulowanych Zasadami zastosowanie znajdują przepisy prawa unijnego oraz krajowego.
2. BGK zastrzega sobie możliwość zmiany Zasad. Zmiana taka zostanie opublikowana na Stronie internetowej.
3. Odwołanie użyte w treści Zasad do aktu prawnego w każdym przypadku należy traktować jako odwołanie do jego obowiązującej wersji.

⁶ w szczególności obowiązki i zasady określone zostały w Strategii Promocji i Informacji Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz Księdze Identyfikacji Wizualnej, publikowanych na [stronie internetowej ministerstwa](#).